

Paus Franciscus: rk-kerk zal nooit meer zwijgen over kindermisbruik

Jarl van der Ploeg
Rome

'We hebben geen oog gehad voor de allerkleinsten; we hebben ze aan hun lot overgelaten.' Zo begint een ongekende mea culpa van paus Franciscus, waarin de kerkelijk leider zwerft kindermisbruik voortaan uit te bannen. In zijn drie pagina's tellende brief, die maandagmiddag werd gepubliceerd, belooft de paus aan alle katholieken wereldwijd dat zijn instituut nooit meer een misbruikschandaal onder het tapijt zal schuiven.

'Vol schaamte en berouw erkent de kerkelijke gemeenschap dat we niet waren waar we hadden moeten zijn, dat we niet tijdig hebben gereageerd en ons niet bewust waren van de omvang, de ernst en de enorme hoeveelheid schade die dit in talloze levens heeft aangericht', aldus Franciscus.

In zijn brief, in zeven talen vertaald, gaat de paus op een voor het Vaticaan ongekende wijze door het stof. Hij smeekt alle slachtoffers om vergiffenis en belooft een einde te maken aan een cultuur waarin de reputatie van de kerk belangrijker wordt geacht dan het leed van de slachtoffers.

De paus publiceert zijn brief

Paus Franciscus
Foto Reuters

priesters in de Amerikaanse staat Pennsylvania door een openbaar aanklager zijn geafficheerd als 'roofdieren'. Deze geestelijken zouden ten minste duizend minderjarige seksueel hebben misbruikt. De verkrachtingen van jonge jongens en meisjes waren bovendien bekend bij de kerkleiding, die er niets aan deed.

Eerder deze zomer boden 31 Chileense bisschoppen collectief hun ontslag aan wegens betrokkenheid bij misbruik. Niet lang daarna vertrok de Amerikaanse aartsbisschop Theodore McCarrick wegens het jarenlang misbruiken van seminaristen. Later dit jaar staat kardinaal George Pell terecht, de derde man van het Vaticaan, die als bisschop in Australië een groot schandaal in de doofpot zou hebben weggeïmoffeld.

Het is een beerpot die ook het

vlak voordat hij een officieel bezoek zal brengen aan Ierland – een land dat de laatste jaren werd geteisterd door vele misbruikschandalen – en vlak nadat 300

pauselijk wit al flink aan het bevleken is. Franciscus, die bij zijn aantreden in 2013 zei dat hij een 'zero tolerance'-beleid zou voeren tegen seksueel misbruik, wordt steeds vaker bekritiseerd vanwege zijn lauwe reacties op weer een nieuw schandaal. Na vier jaar pontificaat is duidelijk dat hij geen einde heeft weten te maken aan de interne cultuur van toedekken en wegmoffelen; net als die van zijn voorgangers blijkt ook de vuist die Franciscus maakt tegen pedopriesters en doofpotbisschoppen krachteloos.

Hij wachtte vaak lang met het ontslag van verdachte geestelijken, deed beschuldigingen van misbruik af als laster en bood verdachte geestelijken alsnog topfuncties aan in Rome. Ook de door hem opgerichte speciale commissie om misbruik aan te pakken bleek een sof: sommige leden stapten gefrustreerd op wegens een gebrek aan daadkracht bij de kerkleiding.

'Laten we om vergiffenis smeken voor onze eigen zonden en die van anderen', schrijft de paus maandag. 'Zodra we de misdaden uit het verleden erkennen, kunnen we eindelijk beginnen aan onze reis van hernieuwde bekering.'